

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
для вчителів, які викладатимуть у 5 класах Нової української школи
в 2022/2023 навчальному році

«Нова українська школа на засадах єдності
цінностей, змісту і форм»

на 2021 рік

Затверджено:

рішення Вченої ради КЗВО

«Одеська академія неперервної освіти

Одеської обласної ради»

від 16.09.2021р. протокол № 5

Одеса 2021

І. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Найменування програми	Програма курсів підвищення кваліфікації « Нова українська школа на засадах єдності цінностей, змісту і форм »
Напрямок програми	Підвищення кваліфікації фахівців за спеціальністю: 014. Середня освіта
Цільова аудиторія	Вчителі закладів загальної середньої освіти всіх типів і форм власності
Обсяг програми в год/ тривалість навчання	30 год /4 дні
Вид підвищення кваліфікації	Навчання за програмою курсів підвищення кваліфікації
Форма підвищення кваліфікації	Очна (онлайн) форма підвищення кваліфікації
Розробник(и)/ укладачі програми	<i>Левчишена Оксана Михайлівна</i> , проректор з науково-педагогічної та методичної діяльності <i>Дерябіна Світлана Василівна</i> , старший викладач кафедри методики викладання і змісту освіти <i>Котенко Олена Миколаївна</i> , завідувач відділу професійної підготовки та післядипломної освіти <i>Кононенко Лариса Михайлівна</i> , старший викладач кафедри методики викладання і змісту освіти
Місце реалізації програми	КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», м. Одеса, пл. Михайлівська, 17
Вартість	Безоплатно
Строки реалізації програми	Жовтень-грудень 2021 року
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Сертифікат про підвищення кваліфікації

II. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма та навчально-тематичний план підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», Державного стандарту базової середньої освіти, Положення «Про атестацію педагогічних працівників», професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 2736 від 23.12.2020, Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах», положень про організацію освітньої діяльності Академії; з урахуванням вимог нормативних документів МОН України щодо післядипломної освіти педагогічних кадрів, базових освітньо-кваліфікаційних характеристик педагогічних кадрів, напрямів і змісту функціональної діяльності працівників закладів освіти.

Зміст програми складається з теоретичної та практичної підготовки вчителів закладів загальної середньої освіти, які забезпечуватимуть реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти на засадах концепції «Нова українська школа» у 2022/2023 навчальному році в 5 класах.

Теоретична складова навчальної програми зорієнтована на оволодіння педагогами закладів освіти основними поняттями й цінностями Концепції «Нова українська школа»; основами проектування та моделювання освітнього процесу в закладі освіти, упровадження системи формульовального оцінювання та побудови індивідуальної траєкторії професійного розвитку в умовах реалізації ідей Нової української школи.

Зміст практичної складової програми передбачає формування здатностей та готовності вчителів закладів освіти до: проектування та моделювання освітнього процесу; упровадження метапредметних, компетентнісних підходів організації навчальної діяльності здобувачів освіти; розроблення інструментів організації формульовального оцінювання; евалюації рівня професійної компетентності; планування професійного розвитку для досягнення його стратегічних і операційних цілей; взаємодії в професійному середовищі на засадах партнерства та підтримки, педагогічної рефлексії.

Виконання практичних завдань слухачами відбувається з використанням ефективних онлайн-інструментів, що надає змогу вчителям розвинути професійні компетентності щодо цифровізації освітнього процесу.

Актуальність змісту програми обумовлена необхідністю підготовки вчителів НУШ базової освіти до реалізації освітньої політики держави шляхом опанування новітніми практиками, технологіями, методиками, формами, методами професійної діяльності на засадах інноваційних освітніх підходів з урахуванням потреб педагогів, держави та глобалізованого світу.

Переосмислення соціальної і професійної місії вчителя Нової української школи **актуалізує необхідність** розширення професійних компетентностей фахівців, адаптованих до сучасних соціокультурних умов, здатних творчо працювати, приймаючи

нестандартні рішення в ситуаціях ринкової конкуренції, уникаючи стереотипізації і шаблонів, засвоювати нові професійні ролі і функції, сприяти реалізовувати освітні проекти локального, регіонального та національного масштабу, витримувати конкуренцію на європейському і світовому ринку освітніх послуг тощо.

Метою програми є удосконалення професійної компетентності вчителів закладів загальної середньої освіти, що зумовило її спрямованість на розв'язання наступних **завдань**:

- формування готовності педагогічних працівників до реалізації стратегічних завдань розвитку шкільної освіти, національної системи освіти XXI століття, інтеграції у світовий освітній простір; інклюзії в школі та суспільстві;
- підвищення методологічної, теоретичної та лідерської компетентності до роботи в умовах оновлення змісту освіти;
- систематизація знань про сутність, специфіку, орієнтири реалізації основних напрямів модернізації сучасної шкільної освіти;
- освоєння нових інструментів, педагогічних і інформаційних технологій та впровадження необхідних змін в освітній процес;
- формування навичок самостійного і критичного мислення, системного педагогічного аналізу;
- формування вмінь проектувати освітній процес на основі педагогіки партнерства.

При укладанні програми програми та навчально-тематичного плану враховано проблему курсів, сучасні андрагогічні підходи у системі підвищення кваліфікації за очною (онлайн) формою навчання. Визначено перелік навчальних модулів та розподіл навчальних годин.

Очікувані результати:

Знання і розуміння:

- сучасних тенденцій розвитку базової середньої освіти в контексті Нової української школи;
- основних механізмів функціонування і реалізації компетентнісної парадигми освіти;
- способів реалізації компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого та інтеграційного підходу в навчанні здобувачів освіти базової школи;

Розвинені вміння:

- організовувати педагогічну діяльність на компетентнісних засадах (прогнозування, проектування, оцінювання тощо);
- конструювати та реалізувати сучасні модельні та навчальні програми навчання здобувачів освіти із використанням різноманітних методів, форм і технологій;
- проектувати власну програму професійно-особистісного зростання;
- рефлексія власної професійної практики.

Зміст та форми освітньої діяльності навчальної програми укладені з урахуванням загальних (громадянська, соціальна, культурна, лідерська та підприємницька) та професійних компетентностей вчителя.

Мовно-комунікативна (A1) – здатність забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою, та іншими мовами (за потребою), здатність формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння і навички учнів.

Предметно-методична (A2) – здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів, здатність формулювати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння спільні для всіх компетентностей, здатність здійснювати інтегроване навчання учнів, здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів, здатність розвивати у учнів критичне мислення, здатність здійснювати оцінювання та результатів навчання учнів на основі компетентнісного підходу, здатність формувати ціннісні ставлення в учнів.

Інформаційно-цифрова (A3) – здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

Психологічна (B1) – здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів, здатність використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності, здатність формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність, здатність формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.

Емоційно-етична (B2) – здатність керувати власними емоційними станами, конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, здатність усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

Педагогічне партнерство (B3) – здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства, здатність працювати в команді з залученими фахівцями.

Інклюзивна (B1) – здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами, здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

Здоров'язбережувальна (B2) – здатність організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу, здатність здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії і гігієни, здатність формувати у учнів культуру здорового і безпечного життя, здатність зберігати особисте фізичне та

психічне здоров'я під час професійної діяльності, здатність надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.

Проектувальна (В3) – здатність проектувати осередки навчання і розвитку учнів.

Прогностична (Г1) – здатність прогнозувати наслідки навчального процесу, здатність планувати освітній процес.

Організаційна (Г2) – здатність організувати процес навчання, виховання і розвитку учнів, здатність організувати різні вид і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів.

Оцінювально-аналітична (Г3) – здатність здійснювати оцінювання результатів навчання учнів, здатність аналізувати результати навчання учнів, здатність забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.

Інноваційна (Д1) – здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі, використовувати інновації у професійній діяльності, застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем педагогічної діяльності.

Здатність до навчання впродовж життя (Д2) – здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя, взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки.

Рефлексивна (Д3) – здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби.

III. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

«Нова українська школа на засадах єдності цінностей, змісту і форм»

для вчителів, які викладатимуть у 5 класах Нової української школи в
2022/2023 навчальному році

(очна форма навчання в режимі on-line – 30 годин)

№ з/п	Зміст навчальних модулів	К-сть аудиторних годин		
		Всього годин	Лекції	Практичні заняття
Модуль 1.	Нормативно-правовий базис Нової української школи			

1.1.	Імплементція Державного стандарту базової середньої освіти в контексті нової української школи: ціннісні орієнтири	2	0,5	1,5
1.2.	Безпечне освітнє середовище: створюємо разом	2	0,5	1,5
1.3.	Рефлексія	1	-	1
Разом на модуль (годин):		5	1	4
Модуль II	Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу Нової української школи			
2.1.	Типова освітня програма: освітні компоненти, можливості, очікувані результати	2	0,5	1,5
2.2.	Модельні та навчальні програми освітньої галузі: компетентнісний потенціал	2	0,5	1,5
2.3.	Рефлексія	1	-	1
Разом на модуль (годин):		5	1	4
Модуль III	Педагогічний інструментарій сучасного освітнього простору Нової української школи			
3.1.	Палітра методичного інструментарію: ціннісність, наступність та перспективність	2	0,5	1,5
3.2.	Діяльнісний підхід: освітній потенціал для самореалізації особистості	2	0,5	1,5
3.3.	Рефлексія	1	-	1
Разом на модуль (годин):		5	1	4
Модуль IV	Цифрова трансформація освітнього процесу			
4.1	Онлайн-сервіси як інструменти створення навчального контенту	2	0,5	1,5
4.2	Інформаційно-цифрове освітнє середовище: створюємо разом	2	0,5	1,5
4.3.	Рефлексія	1	-	1
Разом на модуль (годин):		5	1	4
Модуль V	Трансформація оцінювання: цілі, критерії, культура			
5.1	Індивідуальна освітня траєкторія поступу учня через призму формувального та підсумкового оцінювання	2	0,5	1,5
5.2	Інструменти та культура формувального оцінювання	2	0,5	1,5
5.3	Рефлексія	1	-	1

Разом на модуль (годин):		5	1	4
Модуль VI	Професійний розвиток педагога у вимірі нових освітніх реалій			
6.1	Ціннісні орієнтири педагога: асертивність, академічна свобода, агентність	2	0,5	1,5
6.2	Екологічні індикатори діяльності педагога: комунікація, кооперація, колегіальність	2	0,5	1,5
6.3	Рефлексія	1	-	1
Разом на модуль (годин):		5	1	4
Разом за планом (годин):		30	6	24

IV. ЗМІСТ МОДУЛІВ

Модуль 1. Нормативно-правовий базис Нової української школи

Реформування шкільної освіти в Україні здійснює свій поступ від початкової до базової середньої школи. Дердавний стандарт базової середньої освіти, імплементація якого розпочалася у пілотних закладах освіти і продовжиться з 2022/2023 навчального року у 5 класах усіх закладів освіти, ґрунтується на педагогіці партнерства, орієнтації на учня, вихованні на цінностях. Нова структура освіти. автономія школи і якість освіти, сучасне освітнє середовище – пріоритети нової української школи. Впровадження інклюзивної освіти, розбудова безпечного освітнього середовища – це командна робота. В освітніх закладах, де про інклюзивність знають та дбають всі, від керівника закладу до прибиральниці, цей досвід завжди буде позитивним.

Мета - розвиток професійної компетентності педагогів щодо проектування освітнього процесу на засадах концепції «Нова українська школа».

Очікувані результати навчання:

- розуміння мети та завдань Нової української школи;
- розуміння нових ролей сучасного педагога та особливостей педагогіки партнерства;
- вміння проектувати освітній процес на основі педагогіки партнерства;
- вміння конструювати освітній простір на навчальних заняттях;

- розуміння особливостей проектування освітньої діяльності здобувачів освіти, розбудови безпечного освітнього середовища в умовах інклюзії

Модуль 2. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу Нової української школи

Важливою особливістю сучасної парадигми освіти є реалізація компетентнісно орієнтованого підходу в Новій українській школі. Сучасний вчитель має використовувати педагогічний інструментарій з метою формування спеціальнопредметних, загальнопредметних та ключових компетентностей особистості здобувача освіти. Це забезпечує формування наскрізних умінь, важливих для успішної особистості. Типові освітні програми, освітні програми закладів, модельні та навчальні програми відповідають засадам концепції НУШ та Державного стандарту базової середньої освіти. Когорта авторів навчально-методичного забезпечення розробляє ресурс для реалізації завдань сучасної базової освіти, що надає можливість вчителям проводити аналіз та обирати програми і їх забезпечення.

Мета – розвиток професійної компетентності вчителів закладів освіти щодо використання навчально-методичного забезпечення для імплементації Державного стандарту базової середньої освіти на основі компетентнісного та діяльнісного підходів.

Очікувані результати навчання:

- розуміння сутності компетентнісного підходу;
- вміння проектувати навчальні заняття на основі компетентнісного підходу;
- вміння використовувати сучасні форми організації навчальної діяльності здобувачів освіти;
- вміння проводити аналіз та обирати програми та їх навчально-методичне забезпечення

Модуль 3. Педагогічний інструментарій сучасного освітнього простору Нової української школи

Забезпечення ефективної розвивальної взаємодії учасників освітнього процесу та впровадження сучасних інтерактивних технологій в освітній процес є необхідною умовою розбудови сучасної української школи. Тому зростає роль компетентності вчителя в успішному оволодінні та впровадженні арсеналу сучасного педагогічного

інструментарію. Це зумовлює створення і вдосконалення педагогічних умов, спрямованих на формування компетентностей та наскрізних умінь як вчителя, так і здобувача освіти; набуттю умінь та навичок проєктування освітнього середовища як одного із важливих завдань на курсах підвищення кваліфікації вчителів; розвитку мотивації вчителів щодо використання проблемного навчання.

Мета - підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності вчителів щодо впровадження педагогічних технологій, розвиток умінь педагогів проєктувати ефективно розвивальне освітнє середовище.

Очікувані результати навчання:

- знання особливостей педагогічних технологій активізації та інтенсифікації діяльності здобувачів освіти;
- вміння використовувати технології проблемного навчання в освітньому процесі;
- оволодіння сучасними механізмами інтерактивного навчання;
- розуміння сутності сучасних тенденцій розбудови технологічного освітнього середовища;
- набуття досвіду проєктування освітнього процесу з використанням технологій активізації та інтенсифікації діяльності здобувачів освіти

Модуль 4. Цифрова трансформація освітнього процесу

Актуальність модуля визначається потребою опанування вчителями арсеналом сучасного педагогічного інструментарію, що забезпечить ефективно проєктування освітнього процесу з метою реалізації освітньої траєкторії кожного здобувача освіти. За допомогою сучасних педагогічних інструментів, у тому числі і цифрових, вчитель має можливість організувати змішане навчання. Суспільство зацікавлене у випускниках, здатних на саморозвиток і самореалізацію, які вміють вдало використовувати отримані знання, орієнтуватися в сучасному інформаційному та цифровому просторі, продуктивно працювати в команді, адекватно оцінювати себе та свої досягнення.

Мета - розвиток професійної компетентності вчителів щодо ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій, застосування сучасних цифрових ресурсів навчання, опанування нової ролі вчителя як режисера освітньої діяльності.

Очікувані результати навчання:

- знання про сутність сучасних педагогічних інструментів;
- розуміння особливостей проектування освітньої діяльності здобувачів освіти з використанням ІКТ;
- вміння порівнювати та обирати сучасні педагогічні технології;
- вміння застосовувати сучасні форми організації навчальної діяльності здобувачів освіти;
- готовності до сучасної освітньої діяльності

Модуль 5. Трансформація оцінювання: цілі, критерії, культура

Сучасна шкільна освіта налаштована на всебічний розвиток особистості за індивідуальною освітньою траєкторією, що визначає навчальний поступ здобувача освіти за його власними потребами. Ситуація успіху, позитивна мотивація, унеможливлення поняття «неуспішність» - є сучасними критеріями щодо впровадження моніторингу навчальних досягнень та культури оцінювання. Особливої актуальності набуває впровадження формульованого оцінювання та використання інструментарію оцінювання відповідно до освітніх потреб і можливостей учнів.

Мета - розвиток професійної компетентності вчителів щодо діагностики навчального поступу здобувача освіти, опанування інструментарієм моніторингу поступу учня за індивідуальною освітньою траєкторією та впровадження формульованого оцінювання.

Очікувані результати навчання:

- вміння порівнювати та обирати сучасні педагогічні технології для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти;
- розуміння критеріїв формульованого та підсумкового оцінювання в адаптивному періоді навчання учнів у 5 класі Нової української школи;
- набуття досвіду використання формульованого оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти

Модуль 6. Професійний розвиток педагога у вимірі нових освітніх реалій

Сучасний педагог – це новатор, особистість, яка вчиться упродовж життя, здатна швидко реагувати на зміни, вміє диспутовати, відстоювати свою точку зору, бути асертивним, керувати емоціями, убезпечувати себе від професійного вигорання. Нова структура освіти, розбудова безпечного сучасного освітнього середовища є пріоритетами

Нової української школи і це мотивує вчителя бути гнучким, опанувати сучасним освітнім інструментарієм, бути відповідальним за реалізацію завдань концепції НУШ.

Мета - розвиток професійної компетентності педагогів щодо розуміння ціннісноорієнтованої освіти та екологічності діяльності педагога на засадах концепції «Нова українська школа».

Очікувані результати навчання:

- розуміння мети та завдань ціннісноорієнтованої освіти;
- розуміння нових ролей сучасного педагога;
- вміння комунікувати з усіма учасниками освітнього середовища на основі педагогіки партнерства;
- вміння планувати самоосвітній процес;
- розуміння асертивності та екологічності у співпраці